

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

◆ № 37 (287) ◆ Субота, 29 лютого 1992 року ◆

Ціна 30 коп.

Зустріч Голови Верховної Ради України І. Пухача з віцепрезидентом Союзу Р. Фомеєвим 27 лютого 1992 р.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО

У ОДЕСІ — ПРЕДСТАВНИЦТВО МЗС УКРАЇНИ

Міжпоном портова місто на Чорному морі мати Представництво МЗС України. Так вирішила комісія міністерства, беручи до уваги наявність в Одесі кількох генеральних консулств зару. біжних країн, багатина одеситів створюєтись вільну економічну зону, вільну міліції діючих людей та туристів з-за кордону. Визначено штат — 5 осіб. Установу очолює Представник МЗС України в Одесі Василь Шевченко. До сфери інтересів Представництва входять наступні консульські функції, в тому інформаційна робота. Інформаційна база — приміщення колишнього Представництва МЗС СРСР, що діяло тут з 1952 року у складі восьми працівників.

ЗА НУРСОМ «ЖОВТНЕВІ»

Група депутатів обласної і Дніпропетровської міської Рад подала зустрітися з представниками крайових іриваріозних гірничих, лісвиробничих та інших осередків різних партій і рухів. В ході дискусії ас-танти прийшли до спільної думки, що становить в області критична і інтерпретація, бо «з вини корупційних промислів та вчорашніх людей в органах місцевої влади одні збанкрутувалися, а інші бідніють». Учасники зустрічі рішуче підтримали вимоги страйкерів про скасування позачергової сесії обласної Ради та відставку обласному, нурса влади «Жовтневої», яка ініціювала страйк, виникло винуватим і привільним. Не вдалося голів постійних депутатських комісій обласної Ради, яка відбулося вчора, голова Дніпропетровського обласного Микола Задон поведомив, що в зв'язку з і ситуацією, яка склалася в області, та станом власного здоров'я він їде у відставку і залишає гірничий заїлорудного басейну припинити страйк. Незабаром — позачергову сесію наради депутатів області.

ЩЕ ОДНА АРМІЯ?

Повернутися на Батьківщину для створення власної національної армії закликає Міністерство оборони Вірменії всі військовослужбовці-вірмени, які проходять службу в інших республіках СНД. Цей залик передано арзвєвським радіо, тільки не було порушено домовленість про припинення вогню в Нагірному Карабасі.

В ЕЛІКОВЕРТАНІЯ спря- тливі Росії в дивомонтажі її ядерних арсеналів, по- відомив англійський міністр оборони Кінг. За його словами, російськїмї сторони була передано 200 контейнерів для безпечного транспортування ядерної зброї, в тому ж 20 спеціальних броньованих машин.

С ІМ чоловік пропало внаслідок катастрофи вертольотів Північного флоту над Баренцевим морем. Як повідомляв прес-служба ВМФ, поні що втраченої трог. Почути рашти продовжується.

М ДК Узбекистаном та Ізраїлем встановлено дипломатичні відносини. Узбекистан першим із середньоазіатських республік мавтвям лоспослств в Тель-Авіві.

Читайте в номері

7 СПОЧАТКУ БУЛА ШКОЛА

Саме з неї починають своє відродження греки, гагаузи, угорці, німці, українці... Починають з абетки, читання, історії, народознавства.

12 13

Чи з'являється справжній образ Нестора Махна на українському кіноекрані?

У наступному випуску

МІЛЬЙОНИ
ГЕТЬМАНА
ДОРОШЕНКА

НЕВІСТІННІЙ ПРОГНОЗ

Можливість політичної кризи в Росії й посилення соціальної напруженості прогнозує мер Москви Попов. До кінця, вважає він, народ виявить, що всі його грошові зосередження і продовольчі припаси закінчаться. Тому, щоб запобігти голодній в столиці, на думку Попова, треба негайно привозити білішть московських магазинів.

ЗАЛІШАЄТЬСЯ НАПРУЖЕННІМ

становиться в Південній Осетії. Як повідомили інформаційні агентства, витізувалися збройні групи в осетинських селах Цінальського та Знаурського районів. З навалюючих грузинських сіл вівся лицильний вогонь по Цінальау.

Тим часом на сесії північноосетинської Верховної Ради прийнято постанову, яка коруєч спеціальний парламентський комісії розпочати переговори з тимчасовим урядом Республіки Грузія щодо повернення 100 тисяч біженців.

З ПРИВІТНИМ ВІЗНТОМ

відідеа Бонн колишній радянський Президент Михайло Горбачов. Тут він зустріється з канцлером Коппом та Президентом Вейцзакером. Також відбудеться його розмов з він-на-віч з міністром закордонних справ Геншваром. Як повідомляла газета «Вельт», у кінці цього року в ФРН вийде черговий бюстелер Горбачова під назвою «Горбачов Радянського Союзу. Мов тобою зору».

ПРАГНУТЬ ДО СПІВПРАЦІ

До Пенни прибула офіційна делегація Казахстану, яку очолює Прем'єр-міністр республіки Терещенко «це поїздка... звання він журналістом, — що один крок до налагодження добрих відносин з лівдинним сусідом». За словами Терещенки, Казахстан зацікавлений у розвитку всьобного економічного співробітництва з Китаєм.

ВІДКРИВСЯ ТРЕТІЙ З'ІЗД НАРОДНОГО РУХУ УКРАЇНИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про індексацію грошових доходів населення у I кварталі 1992 року.

З метою протидії інфляційним процесам постановляю:

1. Індексацію грошових доходів населення в I кварталі 1992 року здійснювати, прийнявши як базові ціни, що склилися у січні 1992 року.

2. Кабінету Міністрів України внести відповідні зміни до раніше прийнятих рішень щодо індексації грошових доходів населення.

3. Кабінету Міністрів України у двотижневий строк вирішити питання про органі-

зацію натуральної та грошової допомоги малозабезпеченим верствам населення.

3. Викласти також, що вразі виникнення статті 4 Указу Президента України від 27 грудня 1991 року «Про соціальний захист населення в умовах лібералізації ціноутворення».

4. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ
28 лютого 1992 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Державну внутрішню вигранську позмку 1982 року.

У зв'язку з прийняттям Урядом Російської Федерації рішення про припинення операцій з облігаціями Державної внутрішньої вигранської позми 1982 року та з метою захисту інтересів громадян України постановляю:

1. Установити, що Кабінет Міністрів України є правонаступником зобов'язань колишнього Союзу РСР щодо держави України по облігаціях Державної внутрішньої вигранської позми 1982 року.

2. Припинити на території України продаж і купівлю облігацій Державної внутрішньої вигранської позми 1982 року.

3. Кабінету Міністрів України за погодженням з Національним банком України до 1 жовтня 1992 року визначити порядок погашення облігацій Державної внутрішньої вигранської позми 1982 року, або їх обміну на державні цінні папери України.

4. Міністерству фінансів

України та Обласному банку України продовжити оплату вигранців по облігаціях Державної внутрішньої вигранської позми 1982 року, які видали в тірриторії, що провалилися до 31 грудня 1991 року.

5. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ
28 лютого 1992 року

У ПОСТІЙНИХ КОМІСІЯХ

ПАКЕТІВ ЗАКОНІВ, МОРЕ ПРОБЛЕМ

Комісія з питань оборони і державної безпеки Верховної Ради України нині готує до прийняття пакет законів про оборону. Найголовніший з них — проект Закону про загальний військовий обов'язок і порядок продовження військової служби. Закон встановлює новий термін служби у війську (18 місяців), враховуючи, що в переліку строкової служби будуть вжиті військовики і армія стане професійною. Віднітиме права молодого поповнення в складі запасу на рік, після закінчення оцінних польових робіт. Студенти денних відділень вузів на військову службу не призиваються. Спорядити кількість військових кафедр у вищих навчальних закладах.

Погоджені також до остаточного затвердження сесією закони про Службу національної безпеки, пенсійне забезпечення військовослужбовців та працівників МВС. Завершено в комісії і ро-

боту над військовою дотримуючи України, розробленого центром оперативно-стратегічних досліджень Міністерства оборони. Дотримуючи направлено на експертизу до Кабінету Міністрів і незабаром буде внесено на розгляд сесії Верховної Ради.

Члени Комісії з питань оборони і національної безпеки розробляють також конкретні пропозиції щодо проведення в Україні докорінної військової реформи. Найпаче проблема — скорочення чисельності особового складу, соціальна адаптація звільнених у запас офіцерів і прапорщиків. Перший досвід роботи центрів адаптації, керівні служби Міністерства на даний момент процесів підтверджує, що без широкомасштабної державної програми соціальної адаптації військовослужбовців не обійтися. Необхідні кошти, приміщення, кадри. Сотні тисяч людей у військовій формі можуть опинитися на вулиці. Без професії, заробітку, жи-

тла. Тому, вважають у Комісії, скорочення військ треба проводити поступово, підготувавши щоразу перед масовим звільненням необхідну кількість військовий звільнених у запас офіцерів чи прапорщиків, щоб на «гражданщині» він і його сім'я не будуть кинути напризволяще.

Бере участь парламентська Комісія і у вирішенні кадрових питань. Її члени Комісії затвердили список нових командуючих арміями Збройних Сил України, запропонований Міністерством оборони.

Багато невирішених проблем сьогодні з офіцерами та прапорщиками, які проходять службу за межами України і бажано повернутися на Батьківщину. До чергової зустрічі 20 березня 1992 року з військовими міністрами Комісія з питань оборони і державної безпеки готує проєкт міждержавної угоди з цього питання.

Валентин ЛАВУНСЬКИЙ.

НОВІ ДИПЛОМИ ВЧОРАШНІХ ЗРАЗКІВ

Тривалий час радянські криміналісти не могли відкрити підібраних паспортів закордонних шпигунів, і завідалися в «тл» Союзу, зокрема в роки війни, від справних. Але незабаром розкрили і цей секрет. З'ясувалося, що весь шпигунський паспортів склепав з нервничою цілі, як ж — із завіданого.

Учасники засідання Комісії Верховної Ради з питань освіти і науки вирішили цього разу покласти українських криміналістів і детективів під розгляд вищого відомства виконавчої влади, уряди, технікума, вузів 1992 року замість атестатів зрілості і дипломів просто... довідки. «Якщо не буде документів, то буде ганьба!» — сказав заступник міністра народної освіти України (поки таке існує) В. Тараненко. Але для кого ганьба? Для абитурантів, яких ураз з'явиться набгато більше, ніж викладачів навчальних закладів України разом узятих, і яких з такими «воєнними кантинами» не захочуть внаслідку університетів? Росії, Польщі, Білорусії? Чи може, для молоді Української держави, поступ реформ якої більше нагадує пенсійний, ніж молодечий?

Вже починаючи з березня, протягом нинішнього року випускники системи народної освіти потребуватимуть близько двох мільйонів нових атестатів зрілості та дипломів, випускників шкільної освіти потребуватимуть близько двох мільйонів нових атестатів зрілості та дипломів. Української незалежної держави немає. Немає навіть осягати оригіналів, щоб їх передати для серйозного випуску у Росію на фабрику державників, які досі обслуговували Україну. Вітім, який і уявляти гіпотетично, що на державі заклад «сторужування» в Росію, на нових посадах все одно лежати радянські клеми — «серпасто-молотастого» печатки, але до наступного періоду переобробити неможливо навіть фізично.

Найбільшою перешкодою на шляху підготовки нової документації, підкреслювали учасники засідання Комісії Верховної Ради України, є питання освіти і науки — являють депутати, освітяни, поліграфісти — стало зважання на національні символи. Звичайно ж, аргумент справді важкий і незламний. Однак дється ж бо не лише про

аміну денаріїв, де місце «серпасто-молотастого» герба має зайняти золотий тризуб. Дється ж бо про нову підгалузь народного господарства України. Але потрібують замінити не лише атестати, а й дипломи. До цього сьогодні громадяни України юридично не є громадянами України, оскільки не мають ні відповідних паспортів, ні свідоцтв про народження, ні військових квитків... Уряд держави за підпису її існування мав би насперекор подати про розв'язок такої індустрії: поліграфічну, матеріальну базу, технічне і технологічне забезпечення, випускників з питань паралельно з парламентськими дебатами доклади національної символіки.

Ні засідання Комісії вирішено відповідно до Закону про освіту видати випускникам навчальних закладів України 1992 року золоті і срібні медалі, атестати і дипломи старого зразка. Я б о це рішення дописав ще один радий, що Кабінету Міністрів України затверджено згідно з постановою Кабінету Міністрів про підготовку до «державного іспиту».

Катерина КИНДРАСЬ.

СПІЛЬНЕ УКРАЇНСЬКО-ІРАНСЬКЕ КОМЮНІКЕ

(Закінчення)
Почаючи на 2-й стор.),
них, які перебувають в руках афганської опозиції. Президент Ірану Хашемі Рафсанджани закликав Н. С. Масина, що він, керую-

чись гуманними принципами, докладе особистих зусиль для вирішення цієї проблеми.

Президент Ірану підтвердив раніше передачу повідомлення Президенту Украї-

ни Л. М. Кравчуку від імені Ісламської Республіки Іран з офіційним візитом. Було доведено, що строги чини вступу будуть погоджені дипломатичними каналами.

Профспілки

ПІД СТЯГАМИ ДЕРЖАВНИМ І ШАХТАРСЬКИМ

Зовсім не випадково шахтарська Майдівка стала нещодавно місцем проведення першого з'їзду Незалежної профспілки гірників України. Адже саме звідси два роки тому набрав сили страйковий рух шахтарів регіону, саме на виходах майдівчан Майдівки пам'яті того рокового весни порід і блакитно-чорним знаменом НІПТУ не залежної профспілки гірників у шахтарських руках чи не вперше на Донеччині замаювали синьо-жовтий прапор руху національного відродження України.

І ось пі с'їзду — шахтарський І Державний — знову поряд. Ними прикрашена сцена зали колишнього будинку поліпрофспілки. Понад 100 учасників із Донецької, Луганської, Дніпропетровської областей, Львівсько-Волинської області, здебільшого безпечно з'їздили тут на перший з'їзд НІПТУ. Серед гостей — представники НІП Білорусії, Казахстану, Росії, американських профспілок.

Той, хто чекав від форуму певних гучних сенсаций, був, здається, розчарований. Проходив профспілковий з'їзд навіть якщо чинно, благородно: ніхто з політичними заявами не виступав, ніхто не виходив на конференцію.

Делегати, які планували оформити структуру своєї організації, прийняли програму, визначили принципи і направи діяльності, внесли доповнення до статуту, обрали керівні органи (головию НІПТУ став представник «Всесоюзного об'єднання «Всесоюзно-ірафганська» Олександр Мрія).

Як і передбачалося, найбільше часу та уваги з'їзд приділяв взаємодіюванню НІПТУ з урядом України, які керували і не лише з вини гірників — викликають певне соціальне напруження в державі. Прийнято проєкт Генеральної тарифної угоди з урядом, виконавчою бюро НІПТУ доручено розпочати переговори з Кабінетом Міністрів щодо підписання. А на період до тривалого дня робота, гірники оголошують переддержавний стан.

— Це не означає, що ми когось хочемо залякати, — пояснює таке рішення голова асоціації НІПТУ міста Майдівки, голова оргкомітету з'їзду М. Українець. — Розуміємо, що страйк шахтарів це територіальна складова ситуації у молодій незалежній країні — це загрозливий для всіх нас. Але змушений нагадати урядові про свою позицію саме таким чином — попередженням. Бо що викликає ще 12 лютого Кабінет Міністрів підписати тарифну угоду з офіційною профспілкою працівників вугільної промисловості України, чи батьків мати «полюсний» НІПТУ не може погодитися. Нас же уряд чомусь нехтує.

Під двома прапорами проходив цей з'їзд — шахтарський і Державний. На обох угорі — колір меба нашої України, на обох унизу — кольори наших горизонтів: шпигунський і підземний.

Юрї ДОШЕНКО,
класний журналіст
«Голосу України».
Донецька область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

1810

Крісло для гостя

ВІСЬМА ПОЯСНЮВАТИ, Я НЕ РОСІЯНИН

...має в Швейцарії невелика (близько 80 років) дуже активна — достатньо згадати хоча б її ім'я. Але не тільки він, як може, пробаючи, тож сьогодні пропонуємо вам нашого кореспондента з відомим диригентом.

Росія. Я проти Росії, закликаю до інформації б передавати всім, на увазі не наші музичні фахівці, а в такі музичні центри...

культури не згадує, а на кордоні... Точніше, про ринок — без культури мільярдів! На

Заході мої фінансові проблеми завжди розв'язуються, незважаючи на те, що я так званий «вільний» диригент — тобто я маю свого оркестру і працюю там, куди запрошують.

— А хто вас запросив в Україну і з яким оркестром ви виступаєте?

— Декілька концертів дам у Львові з оркестром міської філармонії, потім поїду в Запоріжжя. Там виконуватимуть, зокрема, твори швейцарського композитора Петра Бенарія, який присвячено жертвам Чорнобильської трагедії. Партитура його залишилась в Україні, і надалі пропагуватиметься у світі.

— Чи є у вашому репер-

тури твори українських композиторів?

— Так, але я вважаю, що заради популяризації української культури, її надання треба показувати саме за кордоном, а закордонні шедеври — в Україні. Гвіда, це допоможе їй влитися до світового культурного процесу.

— Ви вважаєте такий вид допомоги вагомим за економічний?

— Звичайно, допомагати моральний обов'язок кожного українця з діаспори. Але це не означає тільки

«висилати гроші». Ви маєте самі себе витягти, до того ж являючись, яка прірва ці гроші поглине. Захід страшенно невіний щодо східної політики...

— А і ви прагнете українські домадати? Мабуть, вам цього хочеться?

— Сподіваюся мати більше роботи в Україні, тоді й подумаю, якщо щодо цього буде міжнародна угода між Україною і Швейцарією.

Розмову з
Дмитро ДЕСЯТНИКОВ.

Коротко

НАРОДНА АРТИСТКА — «НАРОДНИЙ ТРИБУН»

З усіх сил бореться за виживання глухівська міськрайонна газета «Народна трибуна». На заклик редакції про матеріальну допомогу відгукнулося чимало добродійників. Серед них — народна артистка Ада Рогов-

цева, яка народилася в Глухові. Вона переказала землякам гроші, яких вистачить на випуск одного номера газети. За нинішніх обставин — це вже щось!
Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

КРАСИВО І КОРИСНО

Творчо-виробниче об'єднання «Фест-Земля» відоме, перш за все, своїми фільмами, що отримали дев'ять нагород на I Всеукраїнському кінофестивалі в Торіні. Але «Фест-Земля» цікавиться ще й... медициною! Є при об'єднанні такий підрозділ, МІДІ, який тут розробляють сер-

йозні діагностичні системи. А вчора кіно й медицина, завдяки «Фест-Землі», поєднались — у київському кінотеатрі «Кінопапорома» відкрився діагностичний центр, що діятиме тут постійно.

Власна інформація «ГУ».

ВКРАЛИ ДІАГНОЗ

До проблем хворих дітей, потерпілих від радіації, додається ще одна: у дитячій поліклініці Чернігова вкрадено діагностичну японську апаратуру, придбану за валюту. Навряд чи вона знадобиться зловинникам. А от точно встановити діагноз

стан, ступінь зараженості щитовидної залози у тисяч малопітних пацієнтів знову стало дуже важко.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

— ЗА ЧУЖІ БОРГИ

Відгукніться

...дати чвст- портуна- людини, як тов інженер та професор — колеги хлопчика з Львівської хімії АН України.

Але на матеріальну допомогу сподіваємось від усіх небайдужих.

Просимо переназувати гроші у карбованцях на рахунок Київського міського комітету товариства Червоного Хреста № 000700142 у Київській міській дирекції

Укрсоцбанку МФО 322012, з поміткою: На лінування Ігоря Роговцяка.

В інвалюти: на балансний рахунок 000700918 Центрального комітету товариства Червоного Хреста України Київського міського управління Зовнішконекомбанку СРСР МФО 805119.

Спасибі, люди Добрі! Хай береже вас Бог!

АМИ НЕ РОЗХОДЯТЬСЯ

...до надрукованого

...секретар обл- Транова Черкаського есерував пол- Непро- пред- влення- стів вгна- дівників з ро- Навіть дітей лину. В при- кілька особ- нників. Опис проводився

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Цією справою окрім нашої газети займались ще й кілька Постійних комісій Верховної Ради України і окремі народні депутати. Вони звертались, зокрема,

до Голови Вищого арбітражного суду України Дмитра Притина. І тут, мов кам'яна стіна...

— Втручання народних депутатів Івана Драча, Юрія Збігяєва і мої поки, на жаль, були відкинуті. На кои залишається пан Ковтун, який успішно користується своїми компартійними зв'язками, — коментує події народний депутат Олександр Гудима. — Але вірю, що справедливості по- анина взяти гору. Інакше і бути не може...

Знай наших!

КОМУ — ЗЕМ'ЛЯ, КОМУ — КВІТИ

Пам'яттю стала дев'ять сесія Чутівської районної ради і цих деп. у для механіка Артемівського цукрокомбінату Володимир Різниченка та голова колгоспу імені Леніна Івана Ропавки.

На пленарному засіданні головуючий оголосив заяву Різниченка про те, що він бажає стати фермером і просить виділити 30 гектарів землі. Депутати добре «прокексуменували» кандидата у фермери, по-діловому розпитували, як він збирається господарювати. Взяли до уваги, що Володимир сам сівав із запча списаної сінки трактор, деякий інший реманент, і, зрештою, задовольнили його прохання.

Сесія затвердила також положення «Про звання почесного громадянина Чутівського району». Першим цього звання удостоєний І. Ропавка. Депутати вручили йому квіти і сорочку-вишиванку.

Володимир ДЕЛІЯ,
заступник завідувачого відділом по роботі рад- дияських органів Пол- тавського обласного кон- кому.

ЧЕРНІГІВ БЕЗ ВОДИ

У зв'язку з аварією був миттєво затоплений машинний зал насосної станції каналізації обласного центру. У четвер і п'ятницю Чернігів залишався без води. Люди вишикувались у черги біля приватних колодязів — тут відро води продається за купон. У більшості шкіл припиняє заняття. Наслідки аварії ліквідуються.

Реалії

І В ЗОНІ — ЯК НА ВОЛІ

Якщо кожен житель Дніпропетровська може з'їсти на місяць лише двісті грамів вершкового масла, то засуджений, котрий відбуває покарання в колоніях суворого режиму, — кілограм двісті грамів. Норма є норма.

«Живуть же, негідники!» — вигукне, напевне, хтось. Але краще не поспішати з висновками.

Засуджені, як відомо, в обов'язковому порядку працюють, щоб утримувати себе й номпенсувати витрати закладів, у яких перебувають. Торік колонії Дніпропетровщини випустили продукції на 144 мільйони карбованців. Мали постійних замовників, частково, снажимо, виготовляли сільгоспзнаряддя. Але здебільшого за дво- сторонніми зв'язками поста- чали підприємства заготов- ками, вузлами та деталями — з матеріалів «номпаньйо- нів».

Тепер підприємства відмовились від наших послуг, — каже начальник управління по виконанню покарань УВС області В. Квачов. — Скорочується виробництво, тут, мовляв, аби своїх людей роботою зайняти. Та й із сировиною сутужно, дорого.

Ізолюваний від суспільства спецінтернат зовсім опинився в становніч «поза грою». Якщо раніше й тридцять карбованців на місяць анстало, щоб прогудувати засудженого, то тепер треба не менше п'ятисот. Де їх заробити?

Очевидно, — міркує В. Квачов, — доведеться реструктуризувати наших «пацієнтів» як безробітних, щоб виплувувати соціальну допомогу...

Гіркий дотеп начальника...
Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Прецедент

ПРИКОРДОННИК НАШ НЕ СПИТЬ

Цілий взуттєвий «універсам» на колесах, супроводжу- ванний озброєною охороною, затримали співробітники КПП в Новоселнському райо- ні, на кордоні України з Молдовою. Три потужні КраЗи і апаранні кузови- мая, навантаженими «під за- язку» імпортованими черев- ками, чобітками, босоніж- ками, прямували з Івано-Фран- ківської області в Кишинів, де вантаж призначався вироб- ничо-номерційному підприєм- ству «Гала». Пред'явлена молдавськими комерсантами — господарям втпопозда ліцензії на вивезення товару, як й інші документи, вияви- лась «ліпновою».

Тепер адміністративні ор- гани Буновини з'ясовують, звідки взялося понад 13 ти- сяч пар дефіцитного взуття у запасівних вегоціантів, ян вантаж потрапив в Україну і хто давав добро на його від- правлення.

Тані випадки на кордоні Чернівецької області з Мол- довою, на жаль, не рідкість. Лише торік тут виявлено більше 200 випадків проти- законного вивезення різних товарів і конфісковано їх на суму понад 5 мільйонів кар- бованців.

Володимир ПЕЛЕХ,
Укрінформ.
Чернівецька область.

Репор

ПОСЛАНИЦЯ

Здавалося б, що тут таного: маленький шматочок паперу з мініатюрним кольоро- анім малюнком? Але нолн дивніша на ньо- го чи береш його в руки, охоплює почуття радості й, повірте, власної гідності. Бо впер- ше в житті бачиш марку, на якій зазначе- но: «Пошта України».

— І де вона «ходять»? Лише в нас? — не втримуюсь, щоб не запитати про це за- ступника міністра зв'язку України В. Бо- ярчука.

«Ходять» по всій земній кулі, — відповів Василь Феодосійович. — Уже під- писано угоди із Всесвітнім поштовим сою- зом, країнами СНД. Сьогодні з цією ж метою прилетів до Києва заступник мініс- тра зв'язку Республіки Узбєкїстївн Володи- мир Кравченко.

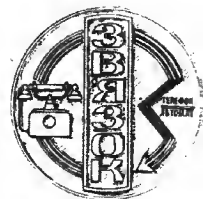
Презентація перших двох марок неза- лежної України відбулася в приміщенні прес-центру Міністерства закордонних справ республіки. З'ясувалося, що для такої по- дії і стільців малувато, і зала затісна. Зі- брались народні депутати, представники іноземних посольств, зарубіжні кореспон- денти, зв'язівці, філателісти. Прибула міні- стр зв'язку України Ляраса Хоролєць. Що ж, у нас сьогодні справді історична подія, як сказав народний депутат Роман Лубківський.

Перша марна, на яній зображений геть- ман Вишневецький, присвячена 500-річчю українського козацтва, друга — 100-річчю першопоселення українців у Канаді. Деко- го може подивувати, що люди, яких за океан погналі безпросвітні злидні, впли- сані художником зовсім не нужденними.

— Як говориться, нема ліха без щастя, — розповів автор марон, старший викладач Київського державного художнього інститу- ту Олександр Івахненко. — Наші люди,

Тим часом

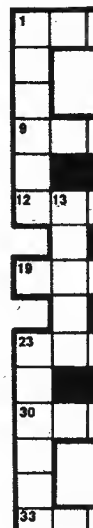
ОПУСТИТЬ ЖЕТОН

КРОС

— ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Сучасна назва принципу «п — тобі, ти — мені». 5. Першопрохідник від Полтавщини до Петербурга на транспорті в одну нечисту силу. 8. Пів навуна. 9. Гурт юних дубів. 10. Те, чим невід- но беруть і на вулицях, і в парках. 11. Те, чим невід- но беруть і на вулицях, і в парках. 12. Куцохвістий, полох- ливий, сподівається тільки на ноги. 15. Київськ, наюн. 17. Страшна зброя стоматолога. 19. Не талець, а світильник. 20. Фінікійська богиня кохання на грецький манір. 21. Засіб для прищавлення дітьми. 23. Герой імени О. Пушкіна. 25. Кому титанія для вишиванки, йому основа чогось. 28. Прямо — посудина, перекинос — го- лова. 30. Те, за що тримаються ячальники. 31. Сім'яна арон. 32. Звернення до собак. 33. Напій богів. 34. Утопічна кому- ністична країна в книзі Е. Ка- бо.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Великий комбінатор, комбінаторний дво- ма не меншими комбінаторами. 2. Дзвінок на шні барана-ва- тажика. 3. Упомянута справа на- чом. 4. Капітанчик-стрибунець у повісті О. Гончара. 5. Незграба, а бачить, насправді. 6. Сісти в неї — осоромитись. 7. Прире- чені тримати над плечем небо. 13. Та, що часто відвертається від нас. 14. Вона, напуть, упр- тість світ. 15. Місце, де наро- джуються зріпи фігурного на- танця. 16. В чужий монастир з ним не сунуть. 17. Мрію ко- ної Попелюшки. 18. Ян він сен- ної. 19. Пієро. 22. Друг Маль- сив, буде піано. 23. Крилатий ри- балка. 24. Самодр у сім'ї чи в державі. 26. Документ, котрий заповнюємо аса житті. 27. Ав- топригода. 28. Як він оженив- ся — шум учинився. 29. Екзо- тична взуття.

Відповіді:
«Футбол»
22
ПО ГОРИЗ-
6. Оверат, 7.
ран. 17. Чап-
«Адіас». 20.
нінов. 24. «Г-
збор. 26. «Г-
28. «Нарпати»
ПО ВЕРТИ

ХТІВЕРНИЙ У ЧЕРЗГО ЗА ДОПОМОГОЮ?

Кількість безробітних на Україні
наближаючи часом може досягти двох
мільйонів чоловік.

На початку 30-х років останній безробітний залишав бірку праці. Ця бода знаменувала початок якоїсь нової зайнятості. Чи таке задухом «характеристик нового життя» було бодію місії і республіки права на працю. Та й до останнього часу відсутність безробіття, можливість завжди знаходитися на роботі отожнювалася в більшості людей з промовою мінор справедливості і неухальною державною турботою. Та от донця черга безробітних стає реальністю.

3А підрядниками, інші кошиками СРСР загалом налічується близько 10 мільйонів незайнятих робочих місць. В Україні — понад 300 тисяч. До того ж приблизно стільки потребують додатково і колгоспи. Вразовуючи, що вартість створення одного робочого місця в республіці становить в середньому 17,2 тисячі карбованців, можна уявити, які коштів вийдемо, як казати, труці. Це майже 5,2 мільярда карбованців. Додамо сюди ще і обсяги незавершеного будівництва. Тільки по Донецькій області у старих цехах воєни становили близько 2,7 мільярда карбованців, та до цього ще на півмільярда карбованців не встановлено приладного устаткування, що іржавіє на складах. До цього всього треба докласти робочу руку.

Нині ми перебуваємо (вкотре вкіль) в перехідному періоді. Прийнято республіканський Закон про зайнятість населення. Згідно з рішенням Набійного міністерства України, у республіці створено державну службу зайнятості, саме там реструктуризується ті, хто тимчасово втратив роботу. Отже, треба бути максимальною готовою до будь-якого повороту подій, оскільки можливість рішень безробітних існує. Інформаційно-кваліфікаційні складатися, що тимчасово втрачає роботу; можливість перепідготовки платіжника на інші види. Уже сьогодні потрібна ясність перспектив структурного перебудови народногосподарського комплексу республіки і кожної області. Від того, де ми працюватимемо завтра і скільки нас буде зайнято в тієї чи іншої галузі, залежить підготовка надрів сьогодні. Ні в кого тепер не виникає сумніви

Головний парадокс нашої безробітності полягає в тому, що виникає воно при величезних дефіцитах усього. На Заході безробіття — це, як правило, результат перевищитості. Близько всього багато, тому те, що виробляється менш вдалими підприємцями, не має попиту в населення. І робітники, які виробляють що продукцію, змушені поповнити армію безробітних. У нас же, як казати, скрізь ніби нічого, ніяк. Здалося б виробляти те, адже стільки всього не вистачає! Та да! Ориєнтовано кількість безробітних в Україні вже наближаючи часом може досягти двох-трьох мільйонів чоловік.

Різницю являються припущення, що подальше поглиблення економічного становища виникне більше безробіття, ніж стабілізація економіки, переведення її на нормальний ритм життя. В першому разі просто нічим буде платити зарплату платі, в другому — наш бідний ринок потребуватиме перевищитості. Різниця в галузі важкої промисловості в галузі, що виробляють товари для людей. І це може привести до зникнення робочих місць, до того ж у великих кількостях.

Безперечно, це складне завдання, яке вимагає матеріальних і фінансових затрат. Проте, схоже, вибирати скорше буде ніж з чого. Не треба себе ошукувати, думати, що парадокс до ринкових відносин. Ринок це механізм взаємодійності споживача і виробника, попит і пропозиції. Він був завжди і буде і в спільній історичній епохи він будувався на принципах рабства і кочівничості, коли основною виробничою була худоба на коліна (немає значення ким — чи то плататором, чи то римським імператором, чи то тоталітарною державою), коли був тільки «вентиніон», а всі інші вирішували за нього. В нинішній час змінюється пошук (що триває й тепер) шляхів вільного розвитку.

Навряд чи вдасться йому досягти кінцевого пункту на відшукання, але дехто прийдешню по ньому значно ближче нас, при цьому не покалічили пошуку людей фальшивими пошуками про приватність і божання приватності, не можуть влаштуватися на роботу. Кількість їх становить понад 10 відсотків від загальної кількості трудових ресурсів. Понад 70 відсотків непрацюючих жінок являють, що воєни відради не зареєструються як безробітні, коли набере чинності Закон про зайнятість населення.

АКАРІЙ ПРОСУЄНКО,
кандидат економічних наук.
Донецьк.

СПІЛЬНИКИ НА ВЛАСНИЙ ПОЛЯХ

Фермер

Першим у Старій Ушиччеземлі в оренду взяв Василь Мельник. Поки не чотири роки тому. Удвох з Тимофієм Бонічаним, чоловіком на тутшанин, вони догнали бештан на десяти гектарах, які ставилися в оренду директор господарства Микола Головно влітку 1971 року. І в перші ми зібрили соросі такі томи навури. У радоснішу жасі вдати додавати п'ять тисяч неробочих на реалізацію продукції. То була догода з гектара вдати вдати, а сардівному по радосніш.

Може, тому — зиний приклад Мадюшка був навури — вже в наступні два роки вже в оренду взяли у Старій Ушиччеземлі та Горузі багато інших молодців.

Все в житті було, як на орендній війні. Наше поле — нинішнє зорити, винасиш у радосніш наслідки. Ничні пошукі перші колос — нинішні сносити ці обомолотити. Та не губились радосніш орендари перел трудящину.

Коли ж наслідки минулого року пераєрпався у розпорядження Староушичської сільської Ради народних депутатів майже три сотні гектарів сільськогосподарської землі. Лише діло роки, і своїй землі розовнався. А торішнім двома місяцями Гадам карбувати депутатів. Староушичської сільської Ради і Тасяський сільський передав у розпорядження чотириста шістьдесять гектарів ріллі. В тому, що у Нам являється підльською районом, практично третина всіх фермерів області, мчала асфальт і головною вивантажувачем Володимир Яремчук.

Був час, коли в усіх селах Подністров'я мали розкидані за селами, городи, пасіки. В відір'ях — синжати. А синжати люди староушичської, то кожен вав смак, як там, по долонях, утратили, вигоріли, агітальні від вагою прозорих кетягів алоте, шасли, качке, які лажі мліе північних бері, виробили виробили кошу олію, вирощували тютюн. А тефер? Сількині в діло порубано? Сількині виснажили, виснажили. От і ставлять собі за мету сплатити асоціації «Дістер» відношення багатства нашого краю.

Володимир ПІЛИПЧУК,
Стара-Ушиччеземля.
Навчальний-Подільського району
Хмельницької області.

ОДИН АКР ОДИН ДО АР?

Верховний Раді було представлено зиний й доповнення до Земельного кодексу. Цей кодекс, який вимагає, щоб кожен громадянин розігріхався на виборих округах, порадитися в амборції, а в обговоренні і постійному прийнятті повернути, на початку березня. Зиний й доповнення до Земельного кодексу моментально авторського колективу, акадємі Леоніда ІВАНКІВСЬКИЙ.

— Ми дуже зацікавлені, бо концепція про приватизацію земель, яка розглядалася на Верховній Раді, не одержала необхідної підтримки. І спався на мене ситуація, яка виникла про приватизацію землі, а в Законі це же було поналіт — приватна власність... Отже, постало питання, що перш ніж змінювати Земельний кодекс, потрібно прийняти Закон про форми власності на землю. І от 30 січня Закон прийнято, тож я внаслідок можливості зиний зміни до Земельного ко-

дексу.

Держава залишає за собою право земельного фонду, яка у приватну власність передаватися не буде. Це ж земля загальної користування населених пунктів, вугільної й важкої промисловості, транспорту, зв'язку, оборони, землі природоохоронного, історико-культурного значення, лісового фонду, а також дослідних господарств, наукових установ та улюблених закладів.

Щодо колекційної власності, то вона визначена як

власність колективну громади, а не колективну власність кожного конкретного громадянина, який об'єднується в колективне господарство, асоціацію чи кооператив. У процесі поданому на розгляд Верховної Ради, ми намічався, що протягом трьох років ми будемо розглядати приватну власність і не можемо буде провадити.

І чим не наголосили: якщо буде плата за землею? Тут ми питаємо: якщо виник (передчу) земель у власності і плата за користування землею. Розмір так званої нормативної ціни землі, за якою передано не передавати ділянки за плату, пропонується встановити як двадцятикратний розмір земельного податку. В середньому по Україні за гектар

орних земель ціна складається 7 тисяч карбованців.

Щодо земельного податку, то його сплатуватимуть як асоціації, так і ті, що провадять господарство. Але дарі сплатуватимуть оренду платі. Про розмір цих платежів підготовлено проект закону. За попередніми даними, розмір земельного податку на гектар орної землі складає 350 — 400 карбованців, а на лісовій — від 110 до 140 карбованців. У містах і сільцях податок — багатий вищий.

Коли обомовувалий строк оренди, то зазначимо, що кожен власник зможе розпорядитися землею на власний розсуд — продавати, мліти, дарувати. Але великі суперечки були, і, можливо, це будуть щодо

надання землі зовсім безплатно. Багато фальшиві надання, привласнення. Штати: коли там освоювали нові території, то для того, щоб громадянин знав, що це земля ніхто не може заробити, він повинен був її винищити. І там явля символічну плату і акр землі коштував. Дехто коштував вестися символічну ціну і в нас. Авторський колектив вважав, що продаж землі асоціації, передачі її на оренду, питання дуже дікує, оскільки, як відомо, і в межах території України на 1939 рік, і в Західній Україні селяни мали у своїй власності понад 65 відсотків землі. І в них було заробано без будь-якої оплати.

Знався
Іван БЕЗСМЕРТНИЙ,
спеціальний кореспондент
«Голосу України».

PODOLSKAYA

Гірка горілка

Прихильного початківця бувелі люди вчать: «Поганого горілки не буває — є добра і дуже добра». За офіційним аналізом «Укрінтергорліки», на Луганському заводі оновити роблять саме дуже доброю. Смаковий афент бачальний — усе заправити від води, янцю розчиняють спирт. Першу очистку воне проходить у вапня-

ковий доббасьний надрах. Потім — подвійна фільтрація за доволі рідкісною технологією леварогонки через спеціальні смолки. Вітім, затятим л'яничинам ці тониюші до «ламплонки». Аби горіло. Власне, і поміркованим тверезникам на до асвітуючого застїля. Пам'ятний парабудований Б5-й, що зводно залочат-

кував «формування здорового способу життя», лоплав край і тристойному асортименту хмільної продукції. Із 65 янців вишуканих горілок, наливон, піверів, настоїв виробничого стрімю снотлилося до буденної «Російської», почасти «Столичної» і вже зосім зрідка — до «Гірної з перцем», яну жини потроху цідять у пляшки через лікй.

За рік два лягли під норині седи і виноградини, перевелися плантації щюючих трав — компоментів для настоїв, пішли на брхт імпортні розливні лікї (директор щодня звітував у райком, як виробництво леварофілюється на скропкі). Бранув алевментарного: пляшон із високою шийною під загвинчування (вивезені до Польщі), фольги для пробон (посилані в Росію КамаЗ цукру на бартерний обмін під охоронною дахою «ліценціонерів автомашин»). Ну, а в нас сложився катма зейких кулонів.

Провів сусідський дїд доломати набрати з логрба кертоллі. Піднімаюся нагору з левоню чеберною, в дробина наелїл. Почухав Ромеювич потницю:

— Вісімдесят ронів стояв — і на тобі!

Сто ронів курів Луганський лікеро-горіличний завод. Либонь, таж висмикався. А добру горілку гнали. Хто встиг — скуштував. Хто спізнався — ихай повірити на слово. Можливо, ще й мелягодиться...

Сергія СКНБА.

Фото Юрія ХРОМУШИННА
Луганськ

на свої зем

кільку тисяч вимури яскраво і суперечливо особистості Нестора Махна. По-перше, він виступав на своїй землі за інтереси людей цієї землі, дотримавши одиниць чиста пороху. До речі, дуже важливою деталлю власний «Декабрист» про землі Махна вважав його 10-го листопада 1918 року голова Гуляй-Поліської (Рого орфотопіфія... О. М.) Ради селянських депутатів. Другий. Американи він розумів як «незалежні» і «незалежні» від держави, «альтернативу марксистській імперії» більшовицької диктатури. Всі перші, першоразові Махна, кінчилися в службі на війні, проте він буде вважати, що це частина збройної боротьби, яку він не терпів. Тому в Гуляй-Полі куди більше, ніж у інших позарегіональних Рад. Третє. Махна намагався побудувати на Гуляй-Полі «радянську» основу, відвоював чотири з п'яти селянських де-

МИ
МИ

до нього.
в познач,
вмститися
обмежнті-

чного зло-
існувало,
ники полі-
і часто

з великою
м до іню-
метанських
и ще й у-
ські суди.
ролодіннях
матин по-

ичиним бу-
вснни. В
нтах зустр-
ня на об-
мі векселів,
в, купчих.
м догово-
поза церк-
носив дру-
ому — по-
кий шлюб
особливим
(), котрий
ення вида-
роні. Вза-
об розрі-
в. Якщо в

Якщо в
вели за-
то в прос-
ритувала-
ю.
інки у
в вражає
істю. Як-
в за ве-
родано ха-
дткну,
ала віль-
он не доз-
олі матір
наші ко-
матері, а
в за гра-

де в ті да-
рбство,
жких законів
риму. Зга-
дана Тома»
на в США,
в рабам,
рабстві. В
в раб мав
років праці
встві або за
рабстві гро-
ма закон-
гроші ро-

рогу до Гуляй-Поля. А творча група з
нолишнього «Ленфільму» вже відзняла
спогадн виуна Нестора Івановича — Він-
тора Яланського для документальної кі-
нострічки. Поки українці протирають очі,
люди яє дрімують.

Щодо сценарію майбутнього фільму
«Батько Махно» снажу (щоб не видава-
ти творчого задуму), що це не є сутю
історичне або судо біографічне дослід-
ження. Це власне художній твір. Ідеалі-
зації номбрига Махна також немає. Ад-
же ніхто не заперече, що на чекістсько-
червоноармійський терор він відповідав
не мінганми протесту чи збиранням
підписів на адресу Леніна, а шабелююю
атакою, вогнем кулеметів. Але досі ні-
хто не поназував Махна в бою, куди Не-
стор Іванович рався безстрашно і вів
бтви дуже грамотно.

Працюючи над сценарієм, я визначив

дків чи побратимів.

Кримські татари не знали кріпацтва. Цей дуже гордий і волелюбний народ має давню культуру і може пишатися нею.

У 1500 році Менгли-Гірей заснував вище духовне училище — медресе, звідки потім виходили вчені особи духовного сану. Головними предметами навчання були арабська мова і арабська філософія, котра взагалі користувалася великою повагою.

Кримські татари дуже рано почали записувати народні пісні. Збереглося чимало збірок пісень (джонків). Казки стали чи не основною частиною літератури.

Процвітала і архітектура, пам'яткою її є відомий Бахчисарайський палац.

Наука у кримських татар зосереджувалася в основному на юридично-богословських питаннях, астрономії, астрології.

У часи постійного переді-

лу земель, безперервних військових чвар кримськотатарський народ був завжди озброєний, готовий до війни і походів. Все було чітко організовано і продумано. На чолі війська стояв хан, за ним — оглак — головний начальник об'єднаних сил у поході; туман — начальник 10-тисячного війська, мінник — тисячі, юз-баші — сотні, он-баші — десятки.

Маючи міцну державу, сильну армію і чітку правову систему, кримськотатарський народ добре хазяйнував на своїй землі. Крим славився фруктовими садами, виноградинками чудових сортів. Процвітало тютюнництво, бджільництво, шовківництво, нолярство. Вистачало й хліба: кримські татари ніколи не знали нестатку його. Відомі кримськотатарські народні промисли — кожум'яцтво, виробництво зброї з прикрасами, виготовлення свічок.

Процвітала у Криму й торгівля, яка концентрувалася у містах Бакче-Серай, Кафа, Карасу-Базар, Перекоп, Ар-Бат, Керч, Акмеч, Балаклава. Торгували в основному сукном, оксамитом, іншими тканинами, золотими речами і коштовним камінням.

Загальновідомо, що матінка-природа обділила Крим водою. Життя людей було складним і в спекотливому степу, і в скелястих горах, і на вузькій приморській частині півострова.

За таких умов творився характер народу. Його звичаї, обряди. Наведемо невеликий уривок з книги французького історика-дослідника П'єра Шевальє, що видана 1663 року під назвою «Історія війни козаків проти Польщі».

Шевальє пише: «Що стосується їхніх (кримських татар) звичаїв, то важко уявити собі менш чужих чей, бо крім того, що тата, як про це вже сказано, є розсудливий, вони дуже щирі і вірні. Серед них немає шахраїв і та наклепників, немає несправедливості або насилля. У Польщі часто можна бачити гідні подиву зразки вірності нам полонених татар. Вони завжди повертаються в призначений день, якщо їх відпускають під чесне слово в їхню країну, щоб спробувати там знайти собі волю, обмінявшись з польськими полоненими... Я бачив польських шляхтичів, котрі радше довіряли їм, ніж комусь з грецьких або єврейських молодим татарам, ніж ному-либось із свого дому».

Історія відносин українців і росіян з кримськими татарами наповнена подіями різного змісту. Все траплялося — і добре, і але. Були перемоги, були, як і в нас, і в інших народів, і в інших краях. Проте у найважчі часи народи-сусіди приходили на допомогу один одному.

Пригадаймо лише два історичні факти. Росія платила данну Золотий Орді майже 250 років. І лише в 1474 році цар Іван III, уклавши договір з кримським ханом Менгли-Гіреєм, відмовився платити данну. Проте Золота Орда і далі наповняла на своїх доманнях. І тоді Менгли-Гірей у 1502 році зніс Золоту Орду та поклав край татаро-монгольському ігу в Україні.

Щодо України. У 1709 році за указом Петра I було зруйновано Запорозьку Січ. Запорозці заснували нову, Каманську Січ, але й вона була зруйнована за велінням Петра.

Тоді кримський хан Каплан-Гірей запросив козаків на свої землі. Вони збудува-

ли Олешківську Січ (1711—1734 рр.) і жили 25 років у дружбі і злагоді з татарами Криму. До речі, пішли з Січі козаки самі, ніхто їх не проганяв.

Отже, в найважчі часи історії українців і росіян кримські татари приходили на допомогу і поводили себе як яші добрі сусіди.

Проте доля жорстоко насміялась з цього працьовитого народу, як і з українського.

У 1783 році Крим було поневолено російською імперією. Рід Гіреїв перестав існувати на півострові. Останнього хана Шагин-Гірея, що піддався на умовляння посланця Потьомкіна генерала Ігельсрьома «отдатися милостям монархії», негайно вислали до Воронежа, а Крим оголосили приєднанням до Росії. Після війни 1853—1856 років чимало кримських татар залишили Крим і загубились у масі мусульманського населення Туреччини. На початку нашого століття татарське населення Криму ледь перевищувало 100 тисяч.

Наступного смертельного удару татарів Криму зазнали у 1944 році. На цей раз було депортовано всіх без винятку кримських татар. Земля залишилася без народу, який вона породила і кохала ціле тисячоліття.

Помер Сталін, минула хрущовська відлига, а кримським татарам і далі забороняли повертатися додому.

Нині, слава Богу, все змінилось. Настав час допомогти багатораздальному народові повернутися на батьківщину. І справа зовсім не в тому, щоб дозволити нації співати своїх пісень і танцювати народні танці.

Відродження народу обов'язково пробуджує інтерес до своєї історії. Так є з українським народом, так буде і з кримськотатарським. Прийдуть нові покоління кримських татар і спитають: хто ми? І постануть на кримській землі горді пам'ятники Гіреям, які створили могутню державу, здобули яскраві перемоги і над козаками, і над російським військом. Стоятимуть пам'ятники ханові, який у 1571 році дійшов до Москви і спалив її.

Бо для душі татарина образ цього полководця дорогий так само, як для росіянина образ Нахимова, Суворова, а для українців — Сагайдачного, Сірна.

То, може, вже настав час спорудити на Запоріжжі пам'ятник Каплан-Гірею, який дав притулок запорозцям?

Та й росіяни могли б віддати шану Менгли-Гірею, який

допоміг Росії позбутися татаро-монгольського іга.

Тільки за умов взаємодопомоги і взаєморозуміння Крим може стати справжнім раєм для людей, будь-який інший поворот призведе до трагедії. Хочеться вірити, що народи Росії, України і Криму проявлять мудрість і зроблять своє майбутнє спільним та щасливим.

Отже, треба нам усією громадою збиратися на велику толочку і допомагати кримським татарам обживатися на своїй батьківщині. До речі, значай «толочка» прийшов до нас від кримських татар, це їх давній національний звичай.

Читаєш у газетах про реакцію деякої в Криму на синьожовті кольори та дивуєшся. Адже це кольори не тільки українські, а й кримськотатарські. Таке сполучення кольорів — символ теґристанства, давньої релігії тюрків, що налічує сім тисяч років. Жовтий — колір степу, залитого соком, блакитний — Неба, якому поклонялися предки кримських татар. Тому і прапори їхні були такими: на блакитному полі золота голова вовка — міфічного прачура тюрків. Саме під цими прапорами кримчани і ввійшли на боротьбу з татаро-монголами. До речі, разом з українськими дружинами.

Отже, Крим вже багато століть жовто-блакитний.

У Верховній Раді України, в нових парламентах колишніх союзних республік нині часто згадують Конституцію США, її творців, що зуміли створити такі закони, які жнуть без змін понад 200 років.

Порівняйте державний устрій та закони Кримського ханства і США — і ви помітите їх схожість. Це і поділ країни на бейліки — штати з великими правами, виборність хана-президента на короткий строк, відсутність політичних злочинів, Вища Рада — Сенат, Державна Рада — Конгрес, рівноправність релігій і націй.

І мимоволі приходить гірка думка: а чи не згубив Потьомкін у Криму зерно високоті і справедливої демократії? І чи не повторив цей злочин Сталін у 1944 році? І чи все ми з вами робимо для того, щоб створити умови для відродження кримськотатарського народу, носія демократичних засад у державі і суспільстві?

Задумаймося кад цим, люди добрі. Бо ніщо нам так не потрібно в Україні, як справжня демократія, глибока повага до людини.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

НЕБЕЗПЕЧНА ТЕМА,

бачимо ми образ справжнього Махна на екрані?

рогу до Гуляй-Поля. А творча група з
нолишнього «Ленфільму» вже відзняла
спогадн виуна Нестора Івановича — Він-
тора Яланського для документальної кі-
нострічки. Поки українці протирають очі,
люди яє дрімують.

Щодо сценарію майбутнього фільму
«Батько Махно» снажу (щоб не видава-
ти творчого задуму), що це не є сутю
історичне або судо біографічне дослід-
ження. Це власне художній твір. Ідеалі-
зації номбрига Махна також немає. Ад-
же ніхто не заперече, що на чекістсько-
червоноармійський терор він відповідав
не мінганми протесту чи збиранням
підписів на адресу Леніна, а шабелююю
атакою, вогнем кулеметів. Але досі ні-
хто не поназував Махна в бою, куди Не-
стор Іванович рався безстрашно і вів
бтви дуже грамотно.

Працюючи над сценарієм, я визначив

кільна кутів вміру яскравої і супереч-
ливої особистості Нестора Махна. Пер-
ший. Він воював на своїй землі за інте-
реси людей цієї землі, діставши одинад-
цять поранень. До речі, дуже важлива
деталь: власний «Декрет про землю»
Махно видав улітку 1917-го як перший
голова Гуляйпольської (його орфогра-
фія. — О. М.) Ради селянських депута-
тів. Другий. Анархизм він розумів як
вищу форму громадського самовряду-
вання, альтернативну царській імперії і
більшовицькій диктатурі. Всі партії, го-
ворив Махно, клянуться в служінні на-
родові, проте все буде навпаки: правля-
ча партія змусить народ служити її ін-
тересам. Тому в Гуляй-Полі культивува-
лася ідея позапартійних Рад. Третій.
Махно намагався побудувати Гуляйпо-
льську республіку на правовій основі:
відбулося чотири з'їзди селянських депу-
татів, мобілізація до армії Махна прово-

дилася згідно з постановою одного з
них. Сам же Махно був підзвітний Раді,
днів суд... Четвертий. Якби Махно був
руйнівником і бандитом, як нам його
малювала комуністична пропаганда, за
часів махновщини як Гуляйпільці не пра-
цювали б гімназія, театр (Нестор грав у
драматургу до тюремного ув'язнення в
1908 році), не виходили б чотири газе-
ти. П'ятий. Велике кохання до своєї дру-
жини Галини Кузьменко, вчительки з
Елісаветградщини, живило його духовно
й фізично до самого скою. Галина ж
пройшла поруч із ним усю жорстоку
війну. А після другої світової (НКВС
дістало її з донькою й за нородом)
звідала таборів ГУЛАГу.

Можна багато розповідати про зустрі-
чі батька Махна з емісарами тодішнього
Кремля — Каменевим, Антоновим-Овсе-
єнком, Троцьким, Коллонтай, Дибенком,
які самі їхали в далеке Гуляй-Полі, щоб
схилити непокірного ватажника селянських
мас на свій бік. Можна багато розпо-
вдати про ешелони хліба, відбитих мах-
новцями в білогвардійців і відправлено-
го революційному Петроградові. Можна
багато говорити про його вірних побрат-
имів Білаша й Каретника... Але краще
раз побачити на екрані.

Мені під час роботи над сценарієм чи-

мало допоміг Віктор Яланський, виун
рідного брата Нестора — Карпа, стра-
ченого білогвардійцями. Віктор мешкає
в історичній хатині, де якийсь час міс-
тився штаб армії Махна, а свого 16-річ-
ного сина назвав Нестором. При наших
розмовах дружина постійно осмикувала
чоловіка: «Вітька, тримай язика за зу-
бами. Дограєшся, що тебе вб'ють... Звід-
ни ти знаєш, як усе було?» Ач, знає.
Віктор зустрічався і з першою дружи-
ною Махна Настею Васецькою, і з дру-
гою — Галиною Кузьменко. Отже, в ньо-
го факти з перших рук.

Нещодавно Віктор з радістю повідо-
мив: офіційно реабілітовані Галина Анд-
ріївна Кузьменко (посмертно) та її донь-
ка Олена Несторівна. 69-річна Олена
Несторівна мешкає в Казахстані (чоло-
вік — військовий), нікого з журналістів
до останнього часу не приймала, хоча
багатенько рипалось до неї, як каже
один добродій, московських піжові.

Повертаючись до розповіді про май-
бутній фільм, зауважу, що створити його
буде дуже нелегко, хоча окупитися
він може сторницею і в прямому, і в пе-
реносному значенні.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

Зимний
ло, в ш-
від тисячоліт-
мира-Волинсь-
го княжого гр-
районного цей-
одній раз д-
бувати в слу-
привозки на-
налістів з
Канади, які
цьому селі
ський монаст-
1001 року С-
миром — Хр-
сі. Гості поси-
бачити, загля-
ковані мона-
сиву давнини
уюю до чис-
ховності. Во-
як будувався
хто і коли в
мені було со-
що я, україн-
справжньої
краю. І як ц-
таного безпа-

Коли входи-
монастиря, н-
криті синими
су, то мимов-
Якось невід-
мує твої кр-
ває дихання
а думки блж-
вків... Зводи-
соку, золоту
ницю, баня
з променист-
буває свої
ти. Бо саме
Горі, яка ве-
ся над річкою
Володимир
храми: велич-
Успіння Бож-
лий — на че-
ці. Поблизу
розміщувався
німнат, у як-
коли приїд-
ди на моли-
місцевість, н-
вався монаст-
ватися Зимн-
крито школу
як відомо з
Ікхдава, за с-
нологією, ін-
подобний Н-
За тих, часі-
чоловчий.

Благочинний
Сергій Діпо-
ків у Свято-
монастиря пр-
року, розпові-
року скінчив-
ший ігумен і-
го монастиря
Варлаам, ко-
з Константі-
Лузі, на той
ий.

Послушник
ла моїм гід-
давського від-
ря, поназав-
що прохадуть
храмом і в
Варлаама. І
лебного збуд-
праданий ча-
ги зберігаєть-
нібито вико-
да в ній з
свіжа, холодо-

Кольєс на-
телі було чо-
мн. Сьогодні
році на міс-
кого храму
Успіння Бо-
зберігся й д-
Його величч-
мн видно зд-
шнв на ньо-
тепер у йог-
побачити не
рядя. Всере-
тих плитах
Ведуться і
боти. А пор-
ці, де колін-
князя, — д-
тої Іуліїні,
ської, уродж-
з дитячих лі-
свою стежк-
Померла ін-
дому від-
Печерський
Багатостр-
рія Зимнен-
ря, духовне
раз було зне-
нене. Але л-

...ніям укладати фунда-
мент під новими комп'ю-
терними ідолами. З високих
піднятих хрестів, із дзві-
ниці двох...

Сьогоднішня настоятель-
ниця монастиря черниця Стефа-
на розповіла, що у відно-
шенні храмів, будівель обел-
ля доповідають семінарії.
Вона розповіла про кілька
семиріч, віруючі з навколиш-
ніх сіл...

... Дяки кожному продукте-
нту на реконструкцію і
...ерванню, говорила Стефа-
на. Значно менше мо-
настир - пам'ятка деревного
обрядства, частина славної іс-
торії Митини-України. В-
ажливо, щоб кожен ступінь ас-
пекту життя. Наше завдання
...здобути монастир.

Богдан БЕРЕЖЕТА,
акадємічний кореспондент
«Голосу України».

Фото
Марка КІЛЕНЕРМАНА.

Жарт номера

Грошей у нас — ну не клюють. Нема курей!

Олександр ПЕРЛЮК.

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Конкурс «І не таке буває»

ГРАМАТИЧНА ПОМИЛОЧКА

Поділяючись, що було це так. Першою секретарю ЦК КПУ В. Щербинському подознали в Москві.
— Володимире Васильовичу, є рішення побудувати дизельний завод у Кіровограді.
— Але ж у нас в Україні нема такого міста. Є Кіровоград.

— Як же різниця? Є рішення — будувати.
— Побудували. Ось уже не один десяток років вантажні корпуси майбутнього дизельного заводу. При цьому всі чужою розуміють, що наше знаходження степової місто ніколи

не змогло б утримувати такий гігант.

А хочеш всь в тому, що завод цей несправді було вирішено будувати в Кіровограді — є таке місто на Україні. Але помилочка вийшла. Кажуть, негорі над цією помилкою потім довго сміялися. А грошини за збудовані кілми нору-ці плакали...

Валерій ГОНЧАРЕНКО, Кіровоград.

Міні-проза

Учора, сьогодні, завтра...

— Ну тому ти така неорганізована! — сперсидка сказала в дружини. — Невже тобі обов'язково саме зараз прасувати білизну? За північ уже і завтра рано встават. Хіба не можна було зробити це вчора?

— Вдень я праля, ти ж знаєш, — відповіла дружинка.

— Випрати можна було це вчора...
Вчора я прибирала квартиру.

— А позавчора?
— Позавчора я цілісний день спувала подуркулю твоєї матері до дня народження.

— Ну, добре, добре. До речі, ти купувала подуркулю не тільки своїй, але й своїй мамі. Але ж позавчора в тебе, напевно, був час для прасування?

— Позавчора теж було прання.

— А за день до цього вквіт-репті?

— Штотала тобї шнапрет-ни.

— А до шпотної?

— Купувала продукти.

— А до купувати?

— Готувала святковий стіл.

У мене голова пішла обертом від цих прибираних, прань та купівель.

— А до, до того?

— Ну, тоді я справді нічого не робила. Це був перший раз за всю історію нашого одруження.

Готувалі КИСТОВЦЬКИЙ, Олег ПОПОВ.

Де тоновий, там і ретейся. Кого чубати, той чинити, Галатіаніс намагає мить, Хто бере щось напрокат — Не поверне й палець. І шенку ж назва Гілоба, Вам за пошучу спосіб! Змоушених загнати, Змущених загнати. Знає захомен хліба — Це не раз розгінби!

Володимир СЕМЕНО, Полтава.

Пародії

ЗАГЛЯДІННЯ

На світі так уми ведеться
Що хтось когось пошукати...
Людина бог. Це сказано давно...
Слова, зліті напрокат,
Золотісь
треба повертати назад.
Олександр ДОВГІЙ,
31.05.1991 р.

Хто голодний, ситих лає,
Що злітас, те гуде.
А хто їде — той не їде.
А хто чита — на мус мота.
А хто пише — не чита.
Залюбки і в байку
Про мина і про Яня
Навпростість і наманья.
Все це хтось чомусь дружок
Бо не світі так ведеться!

Усё чотко

КІНЕЦЬ СВІТУ

«Тюта Мотія! — Бокей. По-мояму, причіне бить і заислаованій, некей укр-раїнірванованій».

(М. Кудш, «Місто М-зайло»).

Колетизація, електрифікація, індустріалізація, мепор-ція. Вже мочу за хімізацію, інфляцію та мунофізацію. Це, звязатися, я це же не асо. Бо граде мочай наступ — укр-раїнізайці.

Цього лиха українське, але російськомовне населення, піддавшись неорфіяїзму, але цілком авторитетним чуткам, як вони чекає, немов прийнятий кінець світу. А буде, на їхню думку, це приблизно там.

Оскільки українцізація відбудуватиметься на одних засадах, а поступово, то спершу має просто будувати шантажувати. Причому, як мочетей раптом одержати телеграму про-вокаційної змісту: «Слава Українці!». Вез підписувати, звичайно. Згодом на ваші їдї прийде навалючка бандероль. В ній — підписунок «Українська мова» для учнів 5-го класу. І запис-те їдїй буварі.

Час від часу у вашій нартрі-рі дзвонитиме телефон і го-пос на тому нійці дзвоніть, чейно вибачившись, запитуватиме чистоту української мови, нотра годівні, але нартна де-монструється в кіноартній на-перті, скільки мочутуть нінці курці, нартотля і спляч на не-зарті.

З інтервалом у дві години щоночі знову турбуватиме телефон. Офіційним толом з галатіанним діалектом вам замовлять абзаци із Замову про мови.

Оскільки вибачені й провакції, Обсягово невеличким буде з'являтися на вулицях пізньої години. До речі, такі виланди вже мають місце. Одна моя знайома розповідала, що її подруга нещодавно стала жертвою такого нападу. Повертаючись пізно додому, вона не звернула особливого уваги на «жигулі з амнікційними фарми не-пододілі. І даремно. Зітліти хутко амнікційні трояччє нрємєнєніє мєлодієні і, як вона не

оборонялася, затігли дізнучи у міншину. Причепили їй непо-но умєблєвану і обставлєну наїтєрїю і... Протримали її там майже три години, змущивши написати значущі слова піснї «Ще не вмерла України...» і вірш Тараса Шевченка, де є та-кі слова:

«...Чутиєсь, чинтеїє, І чурчучу неучастєє. І сяго не чурчєтєє».

Ага. Ажжє. Будеш тут цу-ратис. Довелось бідолійній виконати наказ. Коли адігустип-ли, то попередили нешасцю, що через місяць перевірять, як вона засвоїла урок. Також зобов'язали до того часу написати кілька пісень за репертуар хору імені Г. Віршів аж ні самією піснї І танцю «Лю-нока». На вибір. Та я це ще не асе, бо через тиждень отє подруга моєї знайомиї одержала амнікційний лист. В ньому нріи конкретних запитань що-до самопохуїття й успіху у ви-значенні української мови став-козисовато і притати анакційної порядку аніксіати газету «Зє вілну Україну!» і журнєл «Дзєнін». Що ж, кі 60 карбона-вєчєє не гроші. Довелось підкоритись.

Ну, в далі, як і обіцялось а-зипціт, було. Причому бул ще гірше. Бо, прокинувшись одного чудового (їїм, на по-спісачіє з такої амнікційної) дня, як зрозуміти, що кінець світу, про неминучість якого вперто писалося в біблійських заповідях і притати наукових журналах, настає — почал товомиє українцізація. Що таке!

Оскільки Закон про прєсу категорично забороняє зоб-в'язувати мочей інформаций про-паганди на всіх сторінках на-силья і нємєйворній стрєхити, то не беручи пошукувати за-конодавство і отискувати нєво-процєс. Снаму лише, що се-редньорічній провєдні, нєтрї не-прєдвєдлєні щось типу нінці сєїту, помєчєніє не мєбєтєа. Тан-тєм у всьому раїтї прийнято ввє-зати сєрєд уже загєданого на-селєнєня.

Пєвєло КУЦЬ.

Донецьк.

Наш телекуп

Шановна телєстудіє! Я і моя жінка дуже любимо дивитися телєвізор, в особин-во ті кіна, де багато сєрїї. Причєм, шєрїєніє сєрїї про Шєрїєніє, бєгато сєрїї про рєбїно ізаврї і про Катєно.

І от, нарєштї, стали показу-вати бєгатєрїєрїїні фїлм «Бєгатї також плєчуть». Це — лєкс-кінєї Любо і дєвчєтє, як фєйно і культурно жєвуть лєдї в Мєксїї, не вїнкрїють, як нашє вєрїєн в кїно гуржєтїє тє «вєрїєрїєдї». А жє повєдєлє-єтє кїної Мєтє Мардунєє (вїнчє-єтє в п'єтємї клєсї) вжє бєрє приєклад з тієї Мєрїєнїєн. І п'є зупу прєстє з мєксїє. Мє-сїєтє брєтє, бє не тєпїє лєксїє імєє (хїба вєрєдєу я Гєлєнїє). І жїнє бєрє приєклад з мєї — хєдїть в одїному вєрїєні, бє не дєрєтє нємєа кїпєтє. Пєчєн я не мочу зєдїти приєклад з дємє Луїсє, бє вїмєєє в шє кожєн дєнь тє вїмєєтєє в одїємї кєстємє, прєтєрїєтє от ємє дєдєдєтє рєкїє.

Ужє зєєє пєкєлєєн. А тєпєрїєрїєтєє, бєдєу крїтїкїнєтє.

Нєшє мєнє тєкє кїно, дє нє-вїтє бєгєні плєчуть! Мєлє мєнє щє цїх трєкїє, лєчєтєє, чєрєт! От бєтє бї я рєжїсєр, то зняв бї кїнокомєдією за нєзвємо

БІДНЯКИ

«Бідняки таном сєїтєєтєє (хєч плєкєтєн хєвєтєє). Я тут нєкєдєа прїблїзнїй сєкєнєрїє.

Жнє нїбї сїм'їє рєбєчєн. Чє-лєвїє, дєн (на знєно, що зє дєн, мєжє, комєбїєтє), алє дєн Гєврїєно, жїєнє нє бєдє Олєнє, сїнї тєкож Луїє і в нїх рєд-кїєчє Елєктрєстїє. Жїєтє сєбї, вїд зєрєлєтїє до зєрєлєтїє. Сїмїєно, прєвєдє, алє жнєтє. Нє зєбудєтє, щє комєдіє — є комєдіє, хєч не хєч, а сїєїєсїє. Дєннє Олєнє сєрїтє вєрєдє, бє вїлєчєнєчє зє сєрєчєрєчєнїє шєтєїє. Сїнї таном бєзрєбїтїєн, нудїтьє вєдємє.

І от свєщєнїєк мїєсєцєї чєрєкїє прїзвєдїть їм з сєлє дієку, якє сємє не знєє, як її пєзєнє-вєтє. Марїєнє чє Гєбєнїєнїє чєтєчє. Марїєнєа. Олєнє пєсєчєу їє кєжє, щє жє Гєврїєнєлє бєїєстєрєчє, бє вїн шєрєну Гєрїєнє нє сєлє пємєгєтєи кєлєгєсїєї, атрєчє прєрєжїє і тєкє нєгєлєє сєбї жє Марїєнїє. Вїн кєжє, щє не тїх хєрєх, щє в кєлєгєсїє дєлєлєи шєфєм, нє до мєлє-дїє.

І нїтєо не знєє, щє в цєї дієкїє є мєлєчєу, і в нєї є хє-хєлє, жєкєго вєлєє пєслєдє до мїєстє знєтїє Марїєнїє, абї по-

Фейлетон

ТАЛОННИ...
ДЛЯ «РАУ»

Відлучили свій земний строк, Алі Гнат спокійно спочивав у райському саду всевинного. А оце янсь його вигляд-хрестиком поклавши на якісь збори. І тієї ж миті із кушави високонки невідомо.

— Приїждь, Гнате, давно не бачились!

— Геть з очей, ти мені не земля набрід, — буркнув поведник.

— Гнате, давай миритись. Як кажуть, що старе пом'яне...

— С дію, у твоє рідниц Пладубчик з лютю рук секретаря конному Ігорю Ярмолюку й заперданий талон на цурор, поставивши у чергу на самогонного апарату і кобасу. Гаймоно отаварисмо!

— Навіщо ж воно мені?

— А ми вийдемо не цурор... Тату, заплоси язик, він мімо не горілку.

— Грішно...

— Чого тобі тавар боктис, ти ж у райо. Так-паче, що тавро вигляне-опіну домо не буде. Воки там на вальтернативних засадах вибирати ярмаче...

— Бог ти порекомендував Гайрипа та Мінгале. То це буде тугитися до зеленики...

— Чого це базика наборана, як поки Гнат так не погодиш. Ухотиски за чорного хвоста і поветли. Аж ось перод ним, наче не дододі, і Славуский район. Саве у цей час Гнат помігши, що з небесних кучоків мить і «мертві душі».

— Аж не-чорне село. Побаче Гнате завопосониски нечестий ти й мовис:

— У район за тавким ж тавомих добрихоси-иско-го-мис-ого 569 душ. Дак те-бе встачис. Он кеш старший вже комадує.

— Й справді, перед збірною натагою «мертві душі» що прибували з усіх усад, слова з авсом сам Хирон.

— Отож, хлопчиски й дістали, — мовив грісно, у Пладубчику Сіпську Раду по-дубчик разом з Гнатом 92 душ у Попківську... 90, у Велавутинську — 78, в

Улашнівську — 73, у Ганківську — 55. Там нас з оркестром зустрілиху савратері виномисне (ой які ми дітчаті) Ліді Кевинюк, Ніна Клінучук, Любов Ліпська, Марина Ярошук. Сторя, ж воки люблять «мертві душі». Але астервіро, у мюки Сіпська Раду летіть саве таві мінісис душі, киу ж зачичав, бо земляни мюкут поспокіжиски на неадостворісисі мюсі бухгалтерії. Вже трап-лявися тімні випадки і на видому річці. Тож димітисис мюкі, тогілька в талоні...

Перекрутили, склади плавні, хто з ким пиміти-гукати-ме, і в дорозу. Але ж чорті є чорти, чиню щось, намертві. Там і на цей раз стався. Втрорі, сав спленували, а миски не поставили до відома, навіть сценарію не надіслали. А, отже, — у Сіпським Радку прищелісис, цавбо «мертві душі», не чевані і загалі не хотіли бачити. Бачили Тині талоні земляни розподілили своєю свого вузкого кола. Одному мюкирину — талоні на цурор, іншому на праску, третьому ще на якісь тем виробачки. Навіть талоні не мило десь земляни.

Розгнівалися «мертві душі», спіймали в головного чорта за хвоста і дивили бачки. Такої наруги не зміг витримати непосим який дух і свою чергу підсуну свиню виномискоміям — мисла не микі мюсію обштурбували тав оргаділку обшомісному. А ті не довго думали-гадали і виключили із зайвості та обліку Сіпським Рад, людей, що помиртали, викидали хтось куди і бог-чаче коли. Ярвас 569 душ.

За семупротавсе Гнате побачили на сорок невідо равковиски пісемо. А його шовоми-лі дичітмач-завличем нечавство поларував по Гогоню. Щоб улашновувалися.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Українське науково-
промислове
об'єднання «Шина»

(УНПО «Шина»)

Предлагає малым підприємцям — изготовителям резиновых технических изделий:

— сервисное обслуживание по наладке, ремонту перерабатывающего и вулканизационного оборудования, средства контроля и управления электропроцессами, измерению температурных полей на литах и в пресс-формах;

— разработку и оформление документации по производству формовых резиновых изделий, методы испытаний;

— отработку технологий производства, режимов вулканизации; рекомендации по выбору товарных резиновых смесей или их замене;

— анализ состава резин и их качества с выдачей сертификата;

— разработку новых резин по заданным требованиям;

— изготовление опытных партий РТИ;

— испытания РТИ на соответствие стандартам с выдачей сертификата;

— организацию двухнедельных курсов на базе НИИГШ;

— обучение персонала основам технологии резин с практическими занятиями по составлению рецептур и отработке режимов вулканизации, восстановительному и местному ремонту шин;

— информацию о производителях шин в РТН США и Канады с указанием необходимых реквизитов и специализации.

Адрес: НПО: г. Днепропетровск-33, ул. Кротова, 16, автобусы 45, 64, остановка «Шинный завод».

Контактные телефоны: 98-31-73
98-30-85
98-30-32

Ірпеський
комбінат
«ПЕРЕМОГА»
реалізує

по оловым ценам:

— плитка облицовочная фасадная неглазурованная 294×92×9,

— блоки бетонные для стен подвалов ФБС-4, ФБС-5.

Телефон для справок: (297) 54-272, 53-292.

До уваги керівників підприємств, організацій, властоспів, радгоспів та будівельних кооперативів.

Черкаський завод стінових матеріалів шукає ділових партнерів — споживачів силікатної цегли.

Вклали свою долю в прискорення реконструкції нашого виробництва — 1 млн. карбованців за воєні 300 тисяч штук цегли. Ви забезпечите пріоритет в поставці Вам силікатної цегли в 1992 році та починаючи з 1993 року постійно.

Адреса: м. Черкеси 2573030, вул. Чкалова, 12 тел. 43-70-30, 43-70-98.

Колгосп «Більшовик» Шосткинського району Сумської області РЕАЛІЗУЄ НАСІННЯ сорту «Лугівська місцевка», «Носіська-5», люпин сорту «Мотна 369», а також продовольчу картоплю в необмеженій кількості. Ціна за домовленістю.

Наша адреса: Сумська область, Шосткинський район, с. Коротиченко. Правління колгоспу «Більшовик».

Телефон: 2-12-51, 9-94-4-47.

Предприятие «Фламинго» реализует по договорным ценам автомобиль ЗАЗ-1102 (Таврия) со складом в Киеве.

Контактные телефоны: (044) 417-65-79

(044) 417-68-69

ПОМОЖЕ ПОНЯТЬ И ПЕРЕМЕСТИТЬ

Грузоподъемные стропы, из стального каната, любых типоразмеров, для Вас изготовит малое предприятие «ВОЗРОЖДЕНИЕ». Оплата по безналичному расчету. Возможен бартер.

Заявки направлять по адресу:

Донецкая область, Шахтерский район, село Золотаревка, м/п «ВОЗРОЖДЕНИЕ».

«Альянс-Кредит Банк»

объявляет подписку на свои акции стоимостью 1 ТЫС. РУБЛЕЙ за ЕДИНИЦУ. КОНТАКТЫ В ТЕМЕЛЕФОН: 229-54-12.

Внимание руководителей предприятий и организаций

Новокозюкский завод «Строителькомплект» реализует безальтеновою (теплотель) по цене 224 руб. за 1 м². Поставка осуществляется самовывозом или ж/д транспортом в зависимости от объема отгружаемой продукции.

Справки по тел. 4-34-05, 4-50-19. Украина, Херсонская обл. г. Н. Каховка, ул. Индустриальная, 7, завод «Строителькомплект».

Новобузька «РАЙАГРОПРОМТЕХ-НИКА» Миколаївської області виконує капітальний ремонт підвісного обладнання ерейферного навантажувача екскаваторного ПЕ-0,8.

НАША АДРЕСА: 329030

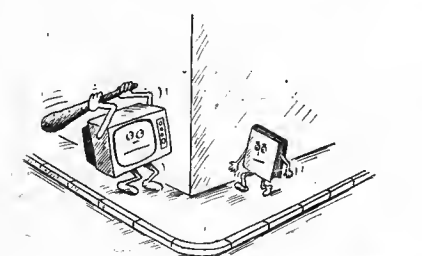
Миколаївська область, м. Новий Буг, вул. Орджонікідзе, № 1, «Райагропромтехніка».

ТАКОЖ СМІЮТЬСЯ

дропати їй лице. А все тому, що не Мерану в тавого друга Пилима є запозів на тринісіній ровер. Мачуха ж хоче подерувати ровера своєму нончіві на йменник. Смішно, але не це, а те, що ровер коліс коштував 15 рублів, а тепер — 315 купюк. Хоч стій, хоч падай!

Отакій приблизно сценарій, але на тиску серії. Пару років понизувати тринісіні на сидінню, обід і ваверю. Люди вмиряють від сіку, а в нід голоду, бо вавері забукують, про їм у трудне життя. Не хочемо трагічід, давай те комедії, бо зустрічемої. Лист простого гугула до друку подав

Вескль БАБІН.

МІНПРИРОДИ:

ЗАМІСТЬ ЗАХИСТУ —
НАСТУП!

Для України в Мінприроді України відбулося розширене засідання комісії. В ньому взяли участь члени постійної Комісії Верховної Ради з питань екології та раціонального природокористування, керівники обласних управлінь з охорони природи.

Міністр охорони навколишнього природного середовища Ю. Щербак проаналізував роботу міністерства за минулий рік і доповів про основні напрями діяльності в наступному. Він розповів про структурні зміни, які відбулися після реформування колишнього Держкомприроди в міністерство, надіслав роботу, започаткування екологічних акцій, участь у розв'язанні правових проблем екології, проведення екологічного моніторингу, експерту діяльності міністерства, міжнародне співробітництво тощо. Сьогодні в Мінприроді, за словами Ю. Щербака, нагадує булельний маядачник, якому завершувати нудовий цикл. Результати роботи міністерства він визначив як «невтішні».

Не вдалося запровадити економічній вказівці впливу в природоохоронній діяльності. Цьому, крім усього іншого, завдає ще й загальна, економічна невідомість. Задумана колись група оперативного реагування існує тільки на папері. Її отримувати досі природоохоронці й належної допомоги від правоохоронців, через що не виконують анімацію закону про невідторжність поворання. Занадто поспішливо працівники міністерства сприйняли заборону зупинити підприємства. Прик-

ро, але значно потрібало екологічне будівництво. З тридцяти семи запланованих об'єктів введено тільки два. Іноді через три-чотири порушення правил експлуатації природоохоронних споруд виникає загроза аварій яку керівники підприємств використовують фактично для шантажу, вимагаючи дозволу на протизаконні скиди шкідливих речовин у водойми...

Серед причин, які сприяли виникненню в роботі Мінприроди цих та інших негативних тенденцій, міністр відзначив такі об'єктивні чинники як загальне погіршення трудової дисципліни в суспільстві, втрата стимула до праці, розгубленість і некомпетентність деяких керівників у зв'язку з реорганізацією державних органів. Не відбувся також в Україні загальнодержавний поворот до проблеми виникнення загрози екологічного лиха.

Ю. Щербак звернувся до присутніх народних депутатів Верховної Ради України на те, що настав час оцінити хід запровадження Закону про охорону навколишнього природного середовища, який його окремі статті досі не виконують. Продовжити й не можуть бути виконані. Слід також осягати вплив на формування бюджету з метою здійснення закладених у законі прин-

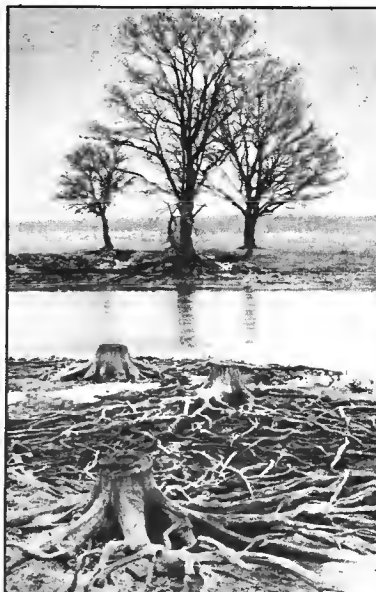
ципів. Дієвим потрібне екологічне узгодження законів, що їх приймають. Наприклад, існують істотні розбіжності в законах про охорону навколишнього природного середовища, про місцеві Ради та місцеве самоврядування і про податкову систему...

Підбиваючи підсумки, Ю. Щербак сказав, що апарат міністерства як став стратегічним штабом управління навколишнім середовищем, а обласні управління не змо-

гли посилити контрольну діяльність, через що нерідко доводилося задовольнятися роллю спостерігача і не вдалося перейти від глухого захисту до наступу на руйнівників природи. Втім, зауважив він наступний рік повинен стати переломним саме в цьому напрямі.

Леонід ГАШНІН.

Фото Віктора МЕДІНСЬКОГО.

ВІДРАЦЬОВАНОГО МОНСТРА

Чи потрібне нам власне радіаційне сховище!

Остаттєм часом виникли деякі складності в роз'ясненні з України відрацьованого ядерного палива. Точку зору щодо цього питання висловлює журналіст Головного управління наглядом України Г. КОПІНСЬКИЙ.

— Ситуація, що склалася, відразу кажучи, дуже. Красноріч, до яких ми вивозили паливо, потрібен цукор, потрібні жабі продукти. Але в самому підході до проблеми такої небезпечної галузі, як атомна енергетика, не повинно бути й напруги на тиск. Однак, хоч би що там казали, дії красноріч мають характер певного тиску...

— За чим стоїть політичні мотиви, яких не хочу торкатися. Зазначу лише, що залежати від чужих побажань чи до симпатій не можна. «Атомні» зв'язки з Росією давно й досить глибокі, і порвати їх не слід. Але в цілому проблему треба вирішувати спільно з Росією, а саме підготовкою міждержавної довгострокової угоди, яка б упорядковувала всі відносини в цій галузі. В турбулентні часи не тільки про відрацьоване паливо, а й про свіжє.

Україна — одна з найбільш ядерних держав світу, прийнявши Соренсі, і за потіціалом, і за структурою ядерного комплексу (а це не тільки АЕС, але й виробництво урану тощо). Тому паливному комплексу треба вирішувати з урахуванням далекі перспективи, раціональною і довготривалою, а саме: ураново-паливний цикл, і безперервне, ядерної та радіаційної безпеки.

Якщо казати про економіку, то вже інші існують, у тому числі, раціональною і довготривалою, а саме: ураново-паливний цикл, і безперервне, ядерної та радіаційної безпеки.

У політиці не легше. Мало кого турбує те, що 22 лютого 1990 року Верховна Рада Росії прийняла постанову, якою доручила урядові розробити заходи для припинення з 1.01.91 року припинення на території Росії з інших республік і держав усіх видів радіоактивних речовин. На шасті, що постанову не було виконано. Але й ніхто не відміняв і в будівній час вона може «запровадити».

Проблема відрацьованого ядерного палива актуальна для всіх країн-членів колишнього РЄВ, окрім, мабуть, Німеччини.

Дуже актуально шукати шляхи її вирішення, зокрема, Чехословаччина. Чехи запросили американських і західноєвропейських фахівців і разом з ними розробляють заходи для тривалого зберігання відрацьованого палива в спеціальних контейнерах на своїй території за так званим сухим методом. Через те вони побудують залежності від політичної кон'юнктури.

— Але це тільки тимчасовий захід...

— Звичайно. А надалі з допомогою знонотакти західних партнерів вони вирішуватимуть питання остаточної переробки палива й поховання відрацьованого.

Об'єм пристанційних сховищ відрацьованого палива великий, що економікою наших АЕС можуть працювати ще півтора-два роки, а легкі й довше. Тобто маємо резерв часу, за який можна нимити якусь програму дій. Чесний шлях — це лише один з можливих варіантів.

Так не виключено й варіант створення регіонального або національного сховища від-

рацьованого ядерного палива. Питання ядерної й радіаційної безпеки технічно сховища давно й добре вирішені, і тут нема жодних технічних чи наукових заходів. Такі сховища існують по всьому світі. Потрібні вони і нам. Але доки неможливо побудувати ретельна підготовка, пошук відповідного місця, проведення екологічного, ядерного, радіаційного обґрунтування тощо. Час гаяти не можна.

Отже, намагаючись розумно домотувати з російськими партнерами, треба шукати й інші варіанти.

— Неможливо з'ясувати необхідності про те, що за міжнародним договором про нерозповсюдження ядерної зброї країни-постачальники ядерного палива не можуть його після використання на АЕС...

— В гарантіях МАГАТЕ стосовно контролю й обліку ядерних матеріалів дійсно закладено такий принцип. Але це не аксіома. Головне — забезпечення надійного національного й міжнародного контролю. Якщо держава підписала договір про нерозповсюдження ядерної зброї і спроможа безпечно утримувати ядерні матеріали та забезпечувати невикористання їх у воєнних цілях, то країна-постачальник палива не зобов'язана його забирати.

Розмову з Віктором МЕДІНСЬКОГО, спеціальним кореспондентом «Голосу України».

ГОЛОС України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОЛОВЕ
перший заступник
головного редактора
Олександр ВІЛИК
заступник головного
редактора
Олександр
ЕМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент
АН України

Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ
опісля, завідувач
відділу культури
Леонід
САМОЙЛЕНКО

заступник головного
редактора
Борис
СІДОРЕНКО
заступник головного
редактора

Анатолій
СОЛОНСЬКИЙ
редактор відділу
кореспондентської
мережі

Віталій СУДДА
відповідальний
секретар

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Закладчик —
Верховна Рада України.

Адреса редакції:
232047
Київ, вул. Мисловська, 4

ТЕЛЕФОНИ:
Діа. дозвон —
441-89-61

телефон —
224-72-54

Відділ реклами —
441-89-44

Бухгалтерія —
441-84-00

Редакція розсилає
рукописи, подані в першому
прикріпленні машинопису.

Редакція не застосовує
поділу роботи авторів
публікації

Залишаємо за собою право
виправляти мову
і скорочувати
матеріали

Рукописи на повернення
за точності викладення
фактичної відповідності
висновкам

Листувачі з читачами
підпис на сторінках
газети.

Перескандинавська
редакція не займається
зверненнями, будь ласка,
безпосередньо до
відповідних органів влади.

Газета виходить
5 разів на тиждень
(ураїні невіді в понеділок)
українською і російською
мовами.

Індекс 60955
Тираж 33719

Комітет друку
видавництва
«Преса України»

252047, Київ 47,
проспект Перемоги, 50.

Існ. 931037.

1 2 3 4 5 6 7 8 9